

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naložnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Protestni shodi zoper nemška nasilstva.

Politično društvo „Pozor“ v Ptujju sklicuje v nedeljo, dne 27. t. m. sledeče shode:

1. **Stoperce**, gostilna J. Vrabič, ob 11. uri dopoldne.
2. **Ptujska gora**, gostilna Jagodičeva, ob 3. uri popoldne.
3. **Cirkovce**, gostilna A. Goljat, ob 3. uri popoldne.
4. **Vurberg**, gostilna Golobova, ob 11. uri dopoldne.
5. **Polenšak**, gostilna Lovrec, ob 11. uri dopoldne.
6. **Sv. Urban v Sl. gor.**, popoldne.
7. **Sv. Marjeta niže Ptujja**, gostilna Mikl, ob 3. uri popoldne.
8. **Podvinci**, gostilna Kureš, ob 3. uri popoldne.

Nadalje se vrše shodi:

1. **V Št. Jurju ob juž. žel.**, gostilna Nendl, ob 3. uri popoldne.
 2. **Vransko**, gostilna Brinovec, ob 3. uri popoldne.
 3. **Ljutomer**, gostilna Kukovec, ob 3. uri popoldne.
- Dnevni red povsod:
Dogodki v Ptujju, Mariboru, Celju in Ljubljani.

Slovinci brez razlike politično strankarskega mišljenja, vsi na shode!

Čedalje nižje.

Po dogodkih v Ptujju se nam je zdelo, da ton v nemškutarških glasilih na Spodnjem Štajerskem in tudi v Gradcu ne more pasti nižje, da je sprostaščina v vsakem oziru dosegla najnižjo stopnjo, da olikan človek ne more globokeje v blato. V tem smo se pa zmotili. Nemškutarstvo postaja po svojih dejanjih, po svoji govorici in pisavi od dne do dne bolj sprostaško. Kako globoko bode v tem obziru še padlo, tega človek danes niti slutiti ne more.

Naše poslance opozarjamo na to, da naj nikar ne zamude predložiti avstrijskemu parlamentu kulturno zgodovinski dokument velike važnosti in naravnost življenskega pomena za nadaljni razvoj naše države, obstoječ iz citatov spodnještajerskih, graških in sploh nemškonacijonalnih in sorodnih listov, pišočih o dogodkih zadnjih dni. Ta dokument nemškonacijonalne poudarjanosti naj se prečita v parlamentu, da bode ves svet čul, kakšna je tista nemška kultura, v imenu katere se že stoletja in stoletja tlačijo ne samo slovenski, ampak vsi slovanski narodi v Avstriji; prečita naj se v parlamentu ta dragoceni dokument, v kateri se zrcali duša tega „plemenitega in gosposkega naroda“, shrani naj se ta dokument v zapisniku parlamenta, kajti za zgodovinarja in politika je in ostane za vedno neprecenljive važnosti. Vse, kar so nemški poslanci kedaj v parlamentu in kjerkoli nagovorili o velikosti in višji vrednosti nemške kulture v Avstriji, vse, kar so namodrovali o kulturo- in državotvarnosti nemškega elementa, vse to je laž in prazna fraza njih prava vrednost in prava narava se je pokazala te dni, ko so prišli vsled

take malenkosti, kakor je mirno zborovanje kakih dvesto Slovencev v Ptujju, v tako besnost, da že 14 dni divjajo in rohne po celem Spodnjem Štajerskem in da celo njih takozvani „trezni in mirni“ listi ne znajo drugega ko lagati, obrekovati in zavijati dejstva ter na tak surov in gnusen način hujskati proti Slovincem, da bi moralo biti vsakega Nemca, ki ima le količkaj smisla za svoj ugled in spoštovanje do samega sebe, sram, da se nemški jezik tako zlorabi, kakor se v vseh teh listih zlorabi.

Slovenski poslanci naj sestavijo ta kulturnohistorični dokument, da se že enkrat napravi konec oni lažnjivi legendi o državovzdržujočem nemškem elementu in njega vse spajajoči kulturi. S tem bode obenem dokazano, da je nemštvo, kakoršno je danes v Avstriji, državi in kulturi pogubno in da je za vedno zgubilo in zaigralo pravico govoriti o svojem prirojenem prvenstvu in naravnem voditeljstvu drugih avstrijskih narodov. Ne, to nemštvo vodi v kaos, v anarhijo, in v imenu bodočnosti države, treba temu destruktivnemu početju napraviti konec. Nam Slovincem to anarhično nemštvo nikdar ne more toliko škodovati kakor si samo misli in kakor sodijo morda njega vladni pokrovitelji in zaščitniki. — Mi smo na svojem in zajemamo svojo moč iz zemlje, ki je že od vekov naša. V tej zavesti živimo ter se popolnoma redovito organsko razvijamo in rastemo od znotraj in na ven. Če je duševna praznота in nihilizem sedaj gospodujočih krogov že tako velika, da ne verjamejo več v moralno moč pravice in tudi ne v notranjo silo, katero zatirani zajemljejo iz svoje duše, prepojene z zau-

panjem v svojo bodočnost in v svoja prava, je to njihova stvar in ne naša. Mi jim danes po vsem tem, kar se je že zgodilo, čisto mirno izjavljamo, da se mi Slovenci za svojo bodočnost ne bojimo. Anarhizem, katerega širi sedanja nemška politika pač lahko vniči državo, nas kot narod morda oškoduje nas za nekaj časa zadrži v razvoju, a vničiti nas ne more. Da, dogodi se lahko tudi to, in to je še najbolj verjetno, da bodo ta nasilstva naš razvoj celo pospešila, mesto da bi ga zadržala.

Zatorej še enkrat gospoda, ki vam je izročena usoda države: mi gledamo bodočnosti mirno v oko, v svesti si svoje pravice in končne zmage. Kako je neki vam pri srcu? Je-li vaše zupanje v kulturnost tega nemštva, s katerim identifikujete državo, tudi tako trdno?

Politični pregled.

Domače dežele.

Skrivnost štajerske deželnozbornske volilne reforme je končno razodeta. S to volilno reformo so sedaj vladajoče stranke rešile za nje važno vprašanje: Kako si ohranimo gospodstvo v deželnem zboru. Gospodstvo ostane tudi po „reformi“ neprikrajšano v njih rokah. Najvažnejše določbe tega načrta so: 1. število virilnih glasov se pomnoži za dva, (rektorja tehnike v Gradcu in montanistiške visoke šole v Ljubnem). 2. Kurija veleposestnikov ostane nespremenjena, število nje poslancev isto ko prej. 3. Zastopstvo trgovskih zbornic ostane nespremenjeno. 4. Število mestnih mandatov se pomnoži za 7, število kmetskih mandatov za 4, onih v splošni kuriji pa za 2. — 5. Število deželnih odbornikov se pomnoži od 6 na 7 in

LISTEK.

Primož Trubar.

K njegovi štiristoletnici.
(Dalje.)

Ko je skupljal Trubar po vnitvi v domovino s pomočjo deželnih stanov zbegane evangelijske ovčice v novo cerkveno skupino z določenim cerkvenim redom, motril je posebno pazno nagibe duhovnikov, ki so obračali katoliški cerkvi hrbet, ter odklanjal vse, pri katerih je spoznal, da jih žene bolj hrepenenje po zakoniti zakonski družici nego pa prepričanje čistemu evangelijskemu v naročje. Ker je videl, da si deželni stanovi ne upajo „izvreči inu izpoditi“ katoliških vžitkarjev in da je razmerje med starim in novim še vedno premalo izkristalizirano, se je zadovoljil, da so deželni stanovi tudi predikante na deželi iz lastnega žepa plačevali in večinoma sami nastavljali, upajoč, da uredi tok časa tudi to stvar

v smislu njegove cerkvene naredbe. Da se razglašila v doglednem času ta naredba na veljavni postavni način, kakor se je to godilo v nemških deželnih cerkvah, kjer jo je uvedel deželni knez ali v svobodnih mestih magistrat kot nekak deželni zakon, tega Trubar ni pričakoval: še nikjer pod neposrednim habsburškim žezlom ni bil potrdil katoliški deželni knez protestantskega cerkvenega reda in nikjer še ni bil dovolil deželnim stanovom lastnega cerkvenega regimenta za dotično deželo; in Trubar ni bil omejil svojega dela na deželno cerkev v doslovnem pomenu besede.

Za Lutrom je bil pogledal tudi on s svojimi očmi na štirinajsto poglavje prve poslanice apostola Pavla do Korinčanov ter se zamislil v čase, ko „so se ti stari kerščeniki obhajali molili inu pejli v tim gmajn zastopnim jeziku“. Primerjal je s tem katoliško modo, „de ti psalmi inu druge duhovske pejsmi . . . so se došehmal le v latin-

skim, tim gmajn ludem vnezastopnim jeziku v ti cerkvi pejli, inu tudi mašovali, kerščovali inu brali le latinsku“. Vprašal se je, „koku hoté ti bozi ludje zastopnu iz serca moliti inu reči na tiga farja molitov (:) amen, kadar ne zastopijo, kaj da far mermra oli kriči“. Začel je to „držati za nepridnu inu unučno“ in našel na svoje vprašanje edini logični odgovor: „de vse riči cerkvi, pridige, molitve inu pejtje, se ima v tim gmajn zastopnim jeziku vsake dežele dopernesti“, da bi mogli na duhovnikovo molitev tudi „bozi ludje . . . iz serca moliti . . . amen“ in „de ti ludje, bodite Ajdi ali Judi, kadar v nih cerkov pride, zastopijo, kajti verni v cerkvi delajo, vuče, govore inu molijo, sice, kadar bi v nezastopnim jeziku nih službe dopernašali, taku bi iz nih špot delali inu za norce deržali“. Toda presaditev te teorije v prakso na slovenskih tleh, kjer so smatrali najvplivnejši pospešitelji refor-

macije vsled vzgoje in tradicije nemščino za svoj navadni občevalni in uradni jezik, za Trubarja ni bila tako jednostavna reč kakor za nemške reformatorje v jednojezičnih deželah. Trubar ni čutil mržnje do nemškega jezika in Nemcev, ki so kazali takrat proti Slovincem svojo višjo kulturo s tem, da so pomagali vstvarjati v reformatorski navdušenosti slabšem bratu pogoje samobitne kulture; znanje nemščine je smatral slovenskemu izobražencu za potrebno; kljub temu pa je zmagala v njem ljubezen do materske besede, želja po enotnosti v obrednem jeziku in uvažanje prepričanja, da je tudi domače plemstvo „slovenska gosposčina“, ki ne gospodari le nad slovenskimi kmeti, ampak mora razumeti vsled mnogih stikov ž njimi tudi njihov jezik, in Trubar je jel uvajati korakoma z razvojem slovenske literature slovenščino kot obredni jezik evangelijske cerkve v svoji domovini. Najdalje je okleval s pesmami,

sicer: dobi veleposestvo 1, mesta 2, kmetske občine 2, iz cele zbornice se izvolita 2. — 6. V kurijo mest in trgov bodo nvršeni tudi vsi kraji, kateri volijo po državnozbornem volilnem redu z mesti. 7. V mestni kuriji se vstvari nov volilni okraj iz nekaterih trgov v bližini Gradca, eden pa iz delov dosedanjih mestnih volilnih okrajev Ptuj in Celje. 6. Število kmetskih volilnih okrajev se pomnoži od 19 na 22 s skupaj 27 mandati, od katerih jih odpade na Gornje in Srednje Štajersko 18 na Spodnje Štajersko 9. — 9. V splošni kuriji bode skupaj 10 volilnih okrajev in sicer 4 mestni in 6 kmetskih. Volilno pravico v mestni ali kmetski kuriji ima, kdor plača vsaj 10 K direktnih davkov ali pa vsaj 20 K osebne dohodninskega davka. 11. V splošni kuriji volijo samo oni, ki nimajo volilne pravice v drugih kurijah. — Z obzirom na to, da imajo v kurijah samo oni volilno pravico, ki plačujejo nad 20 K osebne dohodninskega davka, bode potisneno v splošno kurijo mnogo ljudi, ki so dosedaj volili v kurijah. Splošnost volilne pravice bo torej za one, ki ne plačujejo nikakega direktnega davka, zelo dvomljive vrednosti.

Goriški deželni zbor je bil 23. t. m. otvorjen. Posl. dr. Gregorin je stavil predlog, naj se v znak žalosti nad krvavimi dogodki v Ljubljani seja zaključiti. Predlog je bil enoglasno tudi z vsemi italjanskimi glasovi sprejet.

Moravske deželne finance so v žalostnem stanju. Proračun za 1909 l. kaže 25 milijonov kron deficita. Z obzirom na to ni deželni odbor stavil nikakih predlogov, kako naj se ta ogromni primanjkljaj pokrije ter je prepustil deželnemu zboru, da sam ukrene. Ako bi hoteli teh 25 milijonov pokriti z dokladami, morali bi povišati deželne doklade za realne davke na 91 od sto, za ostale davke pa na 101 od sto! Da deželni odbor ni isel poguma staviti tak predlog, je umljivo.

V češkem deželnem zboru so veleposestniki gospodarji. Sprejet je bil predlog, naj se izvoli 11 komisij, v katerih naj bodo zastopani veleposestniki Čehi in Nemci vsak po 9 poslancih. Mladočehi so sicer ugovarjali, da je taka razdelitev na tretjine popolnoma krivična, ker ne odgovarja dejanskim razmeram, a končno so predlog vendar sprejeli in s tem prepustili veleposestnikom, da po svoji volji odločujejo sporna vprašanja med Čehi in Nemci. Kartel med češkimi agrarci in Mladočehi se je pokazal škodljivega v tem

ker ni hotel upeljati slabih ali nerimanih pesmi in ostajal v Ljubljani raje tako dolgo le pri latinskih in nemških pesmah, da je dobil slovenske, ki so odgovarjale zahtevam njegovoga okusa. To tendenco je pokazal pri došločilih o „večernicah“ v mestu, „kadar ta cerkov ob dveju oli ob trjeh popoldnevi, ob soboti inu ob nedeli inu ob drugih prazniških večerih vkupe pride“, kjer je upošteval še posebej dolžnosti višjih šolarjev in predpisal: „... Šularji (imajo) začeti pejti Deus in auditorium (lat.) etc. Za nim ta kur... eno antifono de tempore (lat.) Potle en psalm, en kor latinski en vers, ta drugi kor nembški oli slovenski.. Po psalmi ima ta pridigar en cel kapitel iz tiga stariga, inu en cel iz tiga noviga Testamenta ž nega kratko izlago slovenski oli nemški brati... Potle... se ima hymnus, potle ta Magnifikat latinski inu slovenski pejti. Inu zaveršiti se z ano slovensko kolekto de tempore...“
(Dalje prihodnjic.)

obziru, da ti dve kartelirani stranki ne pustita, da bi bil voljen v katerikoli odsek kak pristaš katerekoli druge stranke. Ako bi gospodje imeli kaj smisla za sodelovanje vseh čeških strank proti plemenitaškim veleposestnikom in Nemcem, bi pač morali vedeti, da je zelo važno, da je v vsakem odseku zastopana tudi vsaka stranka. Stranka pomeni vendar program, idejo, delo ne pa malenkostno nestrpnost in nasilstvo večine.

Ogrski parlament zopet zboruje. Predsednik ministerstva Wekerle je predložil državni proračun, ki kaže 1.555.777.976 K doh. in 1.555.729.907 K troškov, torej 48.069 K prebitka. Skupni izdatki so povišani za 2.100.000 K.

Štajerske novice.

— Odborova seja slov. zdravniškega društva v Celju se vrši v ponedeljek, ob 4. uri popoldne v „Nar. domu“ v Celju. Na dnevnem redu je pogovor o poročilu dež. poslanca g. dr. Jankoviča o deželni „enketi“, tičeči se distriktnih zdravnikov na Štajerskem. „Enketa“ izrekla se je dosedaj za 14 postavnih sprememb, ki so za nas zdravnike, posebno pa za nas slovenske zdravnike v socialnem in narodnem oziru največjega pomena. Nekatere so tako neugodne, da bode treba najodločnejšega in najmarljivejšega postopanja, da se odvrne nevarnost škodovati nam v najvitalnejših interesih — druge so zelo nejasne, pomanjkljive in se morajo zboljšati in le malo jih je, ki zaslužijo vso pohvalo tako n. pr. § 14 o penziji. — Postopati moramo soglasno in se pokazati pred svetom edine, zatoraj naj gg. odborniki žrtvujejo svoj dragi čas in pridejo polnoštevilno.

— „Naše plemenito mišljenje.“ Zadnja „Vahtarica“ pravi, da grešimo na nje in njenih somišljenikov „plemenito mišljenje“ in da vodimo osebni, mesto stvarni boj ter da ovajamo njih trgovce, obrtnike itd. V odmenju je navedla dolgo vrsto slovenskih gimnazistov, ki so baje napadali in sramotili Nemce minulo nedeljo in imena onih uradnikov, ki so se udeležili veselice v „Narodnem domu“. Na to le toliko v odgovor, da to nikakor ne priča o nemški „noble Gesinnung“, če trgovci in obrtniki pošiljajo svoje uslužbence ali pa celo sinove napadat, pretepat in sramotiti one Slovence, od katerih dobivajo največ zasluzka. Če se našim Nemcem zdi to „nobel“, se motijo, vsi pošteni ljudje so mariveč prepričani, da je to ne samo grdo ampak celo sprostaško. Kar se ovajenih slovenskih dijakov tiče, naj gospodje dokažejo, da so res zakrivil, cesar je dolže, sicer je to navadna izmišljotina, porojena iz „plemenite“ maščevalnosti. Ako pa mislite, da bi moralo biti slovenskim uradnikom prepovedano udeleževati se slovenskih veselice, priča to samo o vaši bolni domišljiji ali pa nedostatku zdrave pameti. Zato gospodje, le nadaljujte svoje liste. Tudi nam ne manjka imen, s katerimi vam lahko postrežemo, kadar hočete.

— O gosp. akademiku Hrenu v Celju, kateri se je minulo nedeljo posebno odlikoval pri reševanju celjskega nemštva, nam pišejo iz Gornjegograda: Čudom smo se čudili, kako si upa človek, kateri je pred dobrimi tremi tedni „pumpal“ po Gornjemgradu od — slovenskih ljudi denar in jim ga skušal izvabiti pod raznimi lažnjivimi pretvezami — v Celju demonstrirati proti istim Slovincem! (Podrobnosti za danes ne bodemo priobčili, saj menda že to zadostuje!)

— Zaduja zaplemba „Domovine“. V zadnji številki se nam je zaplenilo celo poročilo o krvavih dogodkih v Ljubljani. Vprašamo še enkrat, kako je to, da ni bila zaplenjena „vahtarica“? Kako je to, da se ni zaplenilo graških nemških listov? Ali velja za Slovence drugi zakon?

— Slovenski trgovci! V kratkem se skliče velikanski trgovski shod cele Spodnje Štajerske. Priti mora vsak slovenski trgovec. Gotova udeležba bo Vaša sigurna bodočnost. Torej skupno na odločno delo!

— Domači prepiri poravnani. Pri okrožnih kot porotnih sodiščih v Mariboru in Celju se je uvedlo kazensko postopanje v več tiskovnih zadevah. Najprej je vložila celjska Ljudska posojilnica zoper urednika „Narodnega lista“ V. Spindlerja obtožbo radi nekega dopisa o previsokih obrestih, kateri dopis je pa bil, kar radi priznamo, neutemeljen. Zaradi žaljenja časti v „Slov. Gospodarju“ so pa vložili zoper g. I. Leskovarja, prejšnjega urednika „Slov. Gospodarja“ kazenske ovadbe V. Spindler, Janko Lešničar in dr. Kukovec, nadalje zoper sedanjega urednika „Slov. Gosp.“ Fr. Rakoviča gg. V. Spindler, Janko Lešničar, dr. R. Karba, dr. A. Božič in Franjo Jošt. Dr. Kukovec proti Fr. Leskovarju in V. Spindler, Janko Lešničar in dr. A. Božič proti Francu Rakoviču so že poprej brez zahtevanja kakega zadoščenja opustili daljnje postopanje. — Jutri bi se imeli obravnavati pred mariborsko proto zadevi dr. Karba zoper Franc Rakoviča in zadeva Vek. Spindlerja in Janko Lešničarja zoper zoper F. Leskovarja, dočim v zadevah F. Jošta zoper F. Rakoviča in Ljudske posojilnice v Celju zoper V. Spindlerja obravnave še niso bile določene. Z ozirom na narodni položaj Slovencev in da bi se ne delalo ovir skupnemu nastopu zoper nemški naval, sklenila se je pa včeraj in danes vsled prigovarjanja vodstva Narodne stranke tudi v vseh ostalih kazenskih zadevah za tožitelje in tožence častna poravnava in so s tem domači prepiri glede časopisja z ozirom na narodno nevarnost vseskozi konečno poravnani.

— Župan Jabornegg — na tleh. Ko so v nedeljo vojaki čistili Jožefov trg, so drli nemški junaki, ki so se silno bali puškinih kopit, pred rotovž. Tam se je pa dogodila sledeča zgodbica, ki jo imamo iz zanesljivega vira: Župan Jabornegg je stopil na podzidek pri kandelabru in skušal množico pomiriti. Nasil je dolg frak. Nek „Nemec“ pa je zgrabil gospoda župana za frak in ga tako potegnil, da je padel na tla. Slišale so se pri tem psovke: Pfui Bürgermeister! Baj je sam Malik g. županu dal čutiti tudi svojo jezo. — Ta zgodbica je značilen dokaz za to, kaka svojat je v nedeljo razgrajala po Celju.

— Milo za drago! Napadi na Slovence v Celju so seveda povzročili v okolici velikansko razburjenje. V Žalcu je bil napaden dr. Sadnik iz Celja. Zgodilo se mu sicer ni ničesar hudega. — V Sevnici so pobili v sredo zjutraj nekaj šip na nemški šoli. Da govorimo z „vahtarico“, bi dejali: slovenski trgi vedo čuvati svojo pravico „hišnega gospodarja!“

— Za družbo sv. C. in M. je daroval g. Ant. Kolenc, trgovec v Celju, 1 K kot dobljeno stavo.

— Družba sv. Cirila in Motoda ima poleg „Bleiweis-Vodnikovih“, Polakovih tudi nekaj „Jurčičevih“ razglednic v zalogi. Zadnje je prejela družba v razpečavanje od gdč. Helene Baudekove. Te razglednice so se izdale prvotno v korist ženski šentpeterski podružnici. — Rodoljubi segajte pridno po naših razglednicah!

— Na Lassmannovi gostilni v Gaberju visi še zmiraj hrastovo perje. Slovenski delavci iz cinkarne pravijo, da je to znamenje, da v to gostilno ne sme zahajati slovenski delavec!

— Protestni shod v Trnovljah. Stara, ponosna vas Trnovlje se je prva v celjski okolici oglasila in ostro protestirala proti nemškemu nasilstvom v Ptuj, Celju, Mariboru in Ljubljani. Včeraj zvečer se je zbralo v gostilni gospe Pilih, po dom. Ložnar lepo število mož in mladeničev, kateri so enoglasno sklenili, da se bodo v odgovor na nemškutarske surovosti izogibali vseh nemških gostiln in trgovin v Celju. Shod se je vršil na temelju § 2 dr. z. Vodil ga je posestnik g. Kranjc, kateri je v daljšem govoru razmotril pomen gesla „svoji k svojim“ — a je povdarjal, da se morajo slov. trgovci in obrtniki držati tudi drugega dela gesla „vse po pravici“. G. Lešničar iz Celja je govoril o krvavih dnevih v Ptuj, Celju in Ljubljani. Z veseljem je povdarjal, da se je vest o nemških grozodejstvih že raznesla v zadnjo slovensko gorsko vas in da se narod vzbuja k enotnemu, silnemu gospodarskemu in političnemu odporu. V tem leži naša bodočnost in naša rešitev. G. Prekoršek je v krasnem govoru primerjal položaj slov. kmeta pred 60 leti in danes. Takrat je padla oblast graščin in plemenite nemške gospode nad kmeti — danes bo padla oblast prevzetnih Nemcev v naših trgih in mestih. — Domač posestnik g. Mahne je ognjevito navduševal navzoče za geslo „svoji k svojim“, povedal je, kako se je delila „pravica“ zadnjo nedeljo v Celju in se zahvalil gubernikom. Njegove odločne in krepke besede so napravile globok vtis. Cel shod dela čast zavednim trnoveljskim kmetom in mladeničem! Naj bi jih posnemali tudi drugod v celjski okolici.

— Iz Zidanega mosta. Danes (t. j. v četrtek) ponoči se je peljal tu mimo poročnik Mayer iz Ljubljane z brzovlakom v Gradec. Na kolodvoru je čakala večja množica delavcev in drugih Slovencev, kateri so priredili častniku, ki je dal, kakor je sedaj uradno dognano, streljati v bežeče ljudi, ker ste glasom zdravniškega spričevala obe žrtvi ustreljeni v hrbet, mačjo godbo. Slišal je nekaj takih, da jih bo pomnil. Vozil se je v spremstvu dveh drugih častnikov. — Kakor se čuje, se je zbrala v Ljubljani pri lajtnantovem odhodu na kolodvoru velika množica ljudi, ki so demonstrirali proti Mayerju in spremljajočim ga častnikom.

— Iz Trbovelj. V petek večer je padel zidar Košir Anton, delavec pri podjetniku Führungu raz hodnik pri delavskih hišah in si zlomil tilnik. Ne ve se, ali ga je kak tekmeč pri zalezovanju deklet vrgel ali je sam po nesreči padel. Drugo jutro so ljudje našli truplo pod hodnikom.

Od ponedeljka večer na torek so smrtno obklali posestnikovega sina Alojzija Štroma iz Gaberskega in Iv. Jordana, rudarja v Trbovljah. Prvi bi imel drugi dan iti v vojake, a se je hotel še pri svojem dekletu posloviti, kar ga bode stalo brzokone življenje. Sedaj se nahaja v smrtni nevarnosti in je brez zavesti. Grdo je in slabo dovolj, če se fantje med seboj pretepajo, naravnost ostudno je pa, če kdo v svoji maščevalnosti rabi nož. Nadjati se je, da bodo zločinca kmalo zasledili in ga izročili sodišču.

— Iz Trbovelj. Skoro vsi nemški in dvojezični napisi so v zadnjih dneh izginili in se spremenili v samo-slovenske. Krojač Novak se je branil dolgo časa sneti tablo naposled je pa sprevidel, da je bolje, ako si postavi

tudi on slovenski napis. Vidi se še nekaj dvojezičnih, ki se bodo pa, kakor upamo, kmalo nadomestili s slovenskimi. Trbovlje so slovenske. Rudniška restavracija in šola imata, seveda, popolno nemške napise — ker tja zahajajo — sami (!) Nemci. Gospoda ravnatelja opozarjamo, da tudi semkaj poseže s svojo pravično roko.

Posledice obrtniškega sestanka v Trbovljah so se pokazale takoj drugi dan. V vsej dolini so izginili maloštevilni samonemški napisi, mnogo obrtnikov je spremenilo svoje dosedaj dvojezične napisne table v samoslovenske. — „Zahlungsliste“ laške okr. blagajne, ki ima po ogromni večini slovenske člane, so se morale skoraj vse vrniti nazaj, odkoder so prišle z opombo, da se zahtevajo samoslovenske. Tudi pri tej blagajni bodo spregovorili Slovenci še krepko besedo.

— **Drago plačani fakini.** Pravo merilo za narodno požrtvovalnost nemškega „Edelvolka“ sosebno onega, ki se je v nedeljo vzdignil kakor Izrael in pohitel iz Ptujja in Maribora v Celje pomagat ljubljenskim bratom, daje sledeče dejstvo: Neki slovenski gospod se je iz radovednosti pomešal med poulično druhal, ter se previdno informiral, kedaj se nameravajo odpeljati. Dva taka fakina sta mu odgovorila, da že ponoči, ker jim je zmanjkalo denarja. Povedala pa sta tudi, da so mariborski kulturinosci dobili vsak po 25 K izplačanih na roko. Iz tega sledi kako pristno in pošteno delo so vršili v nedeljo celjski pouličnjaki.

— **V Trbovljah** so v noči od pondeljka na torek neznan „krivci“ sneli po dolini nekaj nemških napisnih tabel. Njih lastniki pa so tako pametni, da jih dajo sedaj predruščiti.

— **Izredni občni zbor obrtne zadruga za laški okraj** se je vršil 20. t. m. v Laškem trgu. Na predlog trboveljskih obrtnikov se je spremenil § 2 združnih pravil v toliko, da bo vnaprej sedež te obrtne zadruga v Trbovljah. Če politična oblast temu ne ugodí, osnujejo si trboveljski obrtniki lastno zadrugo. — Vodstvo te obrtne organizacije je dosedaj v nemčurskih rokah.

— **Trboveljski veterani.** „Slov. Narod“ je zadnjič poročal, da ima to društvo samo slovenske člane; edini Nemec pa je komandant in radi njega menda tudi poveljni jezik nemški. Žalostno — toda resnično. Upamo pa, da nas čaka prijetno iznenadenje. Po žalostnem dogodku v Ljubljani, kjer so na nemško povelje padale v cestni prah slovenske žrtve, se pač ne bo našel nobeden zaveden slovenski mož, ki bi zdržal še dalj časa nemško komando. Vsi slovenski krogi trboveljski pričakujejo z vso gotovostjo, da dobi veteransko društvo slovensko komando! Če že moramo biti veterani, bodimo vsaj slovenski!

— **Hrastničanje** odločno protestiramo, da bi prišla na našo šolo katerakoli nemška ozir. nemškutarjska učiteljica! Pustite nemškutarji hrastniški (in drugi!) našo šolo, saj imate svojo, na katero ne slili noben slovenski učitelj! Resen opomin je to, in temu opominu bodo sledila dejanja, če se pravočasno gotove osebe ne spametujejo. Če nočete čuvati Vi, ki ste v to poklicani, bomo morali poseči v boj za naše pravice drugi!

— **Zdravnik Marcius v Hrastniku** je odšel „na počitnice“ za 14 dni, tako, da je ta čas Hrastnik z obširno okolico brez zdravnika... Ali je treba v Hrastniku še enega zdravnika?

— **Gornjigrad:** je v znamenju odhodnic. Zaporedoma so nas

moralo zapustiti sodni pristav Zdolšek, sodni sluga Sivka, davčni sluga Kosel in orožniški stražmester Pernat. Kteri javni uslužbenci pridejo še zdaj na vrsto, ne moremo še danes natanko prorokovati, a slutimo pač, da venček odhodnic še ni dopleten. Vsi navedeni so žrtve gornjegrajske strahovlade, ki jo je sklenil dični triumvirat: deželno-sodni svetnik Grebenc, dekan Dornik in kaplan Berk. Ti trije gospodje so upeljali uprav srednjeveško inkvizicijo, kojiej zapade vsak količkaj zaveden pristaš Narodne stranke in nadalje oni, ki se slepo ne podvržejo strogi komandi navedenega triumvirata.

V soboto zvečer so priredili gornjegrajski tržani v Konjice premeščnemu davčnemu slugi Kosel-u prav dobro uspelo odhodnico. Saj je bival g. Kosel nad 18 let v Gornjemgradu in rad bi še bil zaključil svoje službovanje pri nas — med svojimi starimi znanci, a triumvirat tega ni dopustil. Vrsto govorov v slovo odhajajočemu otvoril je naš nestor g. Krajnc star. Za njim so govorili gg. Kocbek, dr. Konečnik, Vivod in dr. ter vsi naglašali priljubljenost in simpatije, ki so vezale vsakega gornjegrajčana z g. Koselom; saj pa je g. Kosel z svojim lepim in prijaznim vedenjem ter z odkritosrčno uslužnostjo vsakemu ugajal. Ob petju lepih narodnih pesmij poslavljali smo se od vnetega somišljenika ter se pri tej priliki spomnili tudi naše obrambne družbe sv. Cirila in Metoda, kojiej v prid je nabrala gosp. Matko 8 K 20 v.

G. Koselu pa želimo tudi v novem kraju tako dobrih prijateljev, kakor jih je imel v Gornjemgradu izvzemši seveda — triumvirat.

— **Iz Poljčan** nam pišejo: Čudno bi bilo, ako se ne bi o priliki zadnjih nemških izgredov in surovosti v Celju izkazali tudi naši „peklenski“ nemškutarji. Posebej znani padar Novosad, star možak, kateri bi se pač lahko sramoval napadati z nezrelimi fantiči mirne ljudi, nadalje Albert Kandolin, ki se živi od očetovih grošev in celi dan prodaja po svetu zijala, dasi je nekak poštni poduradnik, in slednjič sin kramarice Belak (kateremu nujno svetujemo, naj se raje briga za materino trgovino, ki je tega zelo potrebna). Ob pol 7. ure so stali omenjeni „junaki“ s Pekla na kolodvoru. Ko so zagledali 4 njim znane osebe, je zaklical Belak: „Hants drein“ (udarite) in druhal je začela udrihati po Slovincih. Zato imamo verodostojno prič. (Svetujemo napadenim, naj si kratkomalo poiščejo zadoščenja pred sodnijo. Takim ljudem je greh prizanašati.)

— **V Šmartnu v Rožni dolini** je imel dne 13. t. m. gosp. Levstik pouk o čebelarstvu; mnoge vnetih čebelarjev se je bilo zbralo, kateri so z vsestranskim zanimanjem sledili poučljivemu predavanju, ki je bilo osoljeno s prav umestnimi dovtipi iz domačega življenja. To pot si je g. predavatelj zbral eno najpotrebnejših in najvažnejših opravil, namreč uzimljenje čebel. V nadučiteljevem čebelnjaku je praktično pokazal, kako se čebele slabejših panjev združijo v močno družino, da ložje kljubujejo raznim elementarnim silam. V imenu poslušalcev gospodu Levstiku najprisrčnejšo zahvalo!

— **Iz Zgornje Polskave.** Izvedeli smo iz verodostojnega vira, da je naš dični trgovec Skoberne postal član „Südmarke“. Menda si je stem hotel bolj utrditi svoje prepričanje, da je njegov praded pobijal Rimljane v Tevtonburskem gozdu. Toda glejte! v istem hipu si možakar upa deliti slovenske letake za svojo trgovino. No, pa kakor se vidi ne pomagajo dosti „windischletaki“ pri nas in bode najbrž potreba tako počasi pobasat suho robo in se povrniti k svojim blaženim Tevtonom!

— **Iz Zgornje Polskave.** V nedeljo je nabralo veselo omizje na Hermanovem vrtu v družbi vrlih Framčanov gg. Černeta in Viharja znesek 5 K 6 vin. za „ukradeni dr. Žerjavov klobuk“.

— **Spodnještajerske Slovenke in Sloveni!** Vsako leto gre na tisoče in tisoče Slovencev iz spodnjega Štajerja na graško „Herbstmesse“, katera ravno sedaj odpira svoja vrata, Slovenci ob tej priliki nosite svoj denar v nemški Gradec, od koder se aranžirajo bojne ekspedicije na mirne Slovence in Slovenke na Spodnjem Štajerskem, kakor smo videli v Ptujju, Celju in Mariboru.

Tako z nami ravnajo v naših rodnih krajih v sredini slovenske zemlje. Čast in zavednost vsakega posameznika zahteva, da izvaja iz tega brezobzirne konsekvence.

Naše geslo bodi: „Ne na sever ampak na jug v belo Ljubljano po hitimo med svoje brate in sestre. V Ljubljani imamo sedaj krasno razstavo „Otrok“. Na njej vidi slovenska mati vse kar more pospešiti telesni in duševni razvoj otroka, kar mu krati čas in napravi lepo življenjsko spomlad. Slovenec itak pod sedanjimi razmerami nima pričakovati obilo veselja v poznejših letih. Napravite svojim otrokom vsaj lepo mladost, da se bodo z veseljem spominjali časov, ko jih je še draga mamica varovala ter jim kazal skrbni oče pravo pot v življenju. Posejite toraj ljubljansko razstavo „Otrok“ in pridno sezajte po razstavljenih rečeh. Nemško kulturo pa pustite v miru počivati, saj ste jo videli v pravi luči in iz bližine na „Razstavi nemške kulture v Ptujju 13. t. m. in 20 t. m. v Celju“. Oglejte si sedaj še slovensko razstavo v Ljubljani, kjer boste med svojimi in kjer se lahko kaj dobrega naučite.

— **Ornig, policija in vojaštvo.** Na dan skupščine je Ornig poslanca. Robleka in Ploja milo prosil, naj ne zahtevata žandarmarije, da se ne bi ljudje radi tega razburjali! Zagotovil je, da policija popolnoma zadošča za varnost. — V nedeljo pa, ko se je raznesla vest, da si hoče nekaj kmečkih fantov ogledati one junake, ki se bodo vračali iz Celja, Ornigu policija ni zadoščala. To pot je prosil sam za vojaštvo in je na čelu vojaške patrulje korakal po svojih avtonomnih ulicah. Čudno zaupanje ima ta župan do svoje policije, da ji ne zaupa varstva svojih nadebudnih ljubljencev. — In vojaštvo, ki ni s prstom ganilo, ko so Slovence topli do krvi, je pri večernih vlakih pričakovalo one, ki so se vrnili iz Celja, samo da bi se za božjo voljo nikomur od te zlate mladine lasek ne skrivil.

— **Ptujski razgrajaci** so se seveda v nedeljo morali tudi peljati v Celje. Nad 40 se jih je zbralo na kolodvoru in znani Bratanič je delil med nje vozne listke, katerih je imel polne roke. Kdo je dal denar? Pa to seveda državnega pravdnštva ne zanima. — Govori se po Ptujju, da so se nemški junaki vsi oborožili z revolverji, tako da jih je železninarju M. zmanjkalo in je moral naročiti novo zalogo. — Z ozirom na napade v Mariboru je tudi tukaj pričakovati novih tolovajstev. Družba žel. uradnikov (!) je govorila v nedeljo zvečer na Pragarskem, da nameravajo Nemci demolirati (!) ptujski „Narodni dom“. Dasi je vse to javna tajnost, se vendar politična oblast ne gane. Če bodo par Slovencev ubili, takrat se smemo tolažiti, da bo naš pravični Weiss-Schleussenburg že popoklical kaka dva žandarja.

— **Madžarski vinski agenti in vinorejci v ljutomerskih gorica.** Slišijo se od mnogih strani pritožbe, da lazijo po Štajerskem različni mad-

žarski agenti in prodajajo takozvana „mor“-vina krčmarjem, katerim se ta vina dopadejo ker so „močna“ (vsled primešanega špirta). Naravno, da se s tem kvarijo cene izvrstnim domačim ljutomerskim vinom. Kletarski nadzorniki, ki (vendar enkrat) začnejo s 1. oktobrom uradovati, bodo imeli mnogo posla, da bodo napravljena madžarska vina zaplenili in odstranili.

— **Kdo plača?** Ptujski izgredi so stali gotovo lepo svoto. Niti tretjina Germanov se ni razburjala na svoje stroške. — Oborožili se tudi razni pobiči niso s svojim denarjem. — „Izletnikom“ v Celje so se baje dajali brezplačni vozni listki in še — kakor se čuje — denar. Pa ne, da bi mestna občina prispevala? Ali pa je znabiti od Brenčičevih 260 K kaj zraven?

— **Učiteljska imenovanja.** Deželni šolski svet je imenoval nadučiteljem pri Sv. Duhu v Halozah def. telja v Majšperku g. Franca Šegula, v Studenicah def. učitelja v Spodnji Poljskavi g. J. Kokla, v Selah pri Ptujju def. učitelja pri Sv. Barbari v Halozah g. Rud. Kocmuta in na Ptujski gori def. učitelja v Doberni g. Leop. Čulka. — Definitivno so nastavljeni: v Dramljah gđ. Tereza Čvar, pri Sv. Križu na M. p., g. Karl Mavrič, v Selah gospa Kocmut-Kranjc. Prestavljen je g. Železnik od Sv. Benčesla k Št. Jurju v Slov. gor.

— **Zaradi nesrečne ljubezn.** se je zastupila s salmijakom 17 letna dekla Pepica Hiš v Leitendorfu pri Ljubnem na Zg. Štajerskem. Prepeljali so jo že umirajočo v bolnišnico.

— **Gospod Berk popravlja.** V zmislu § 19 tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Iz Gornjega grada“ v št. 106 Vašega lista z dne 16. 9. t. l.

Ni res, da sta prodajalec g. A. Berk in kupec na tihem mešetarila pod enim klobukom, res pa je, da podpisani vselej očitno, pošteno in pred pričami prodaja vsako reč; nadalje ni res, da je g. podoskrbnik A. Berk prodal navaden cent ne za eno krono, ampak za 90 vinarjev, nekaj metercentov pa po 2 K, res pa je, da podpisani po taki ceni ni nikdar nobenega sena prodajal.

Gornjigrad, 19. sept. 1906.

Ant. Berk.

— **Mesto pisarniškega pomočnika** se odda s 5. oktobrom 1908 pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Konjicah. Pogoji: znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Plača mesečnih 70 kron. Opremljene prošnje naj se vložijo do 4. oktobra 1908.

— **Iz Konjic se nam piše:** Konjiški Slovenci v trgu in okolici smo ogorčeni nad tolovajstvi, ki so se pripetila v Ptujju in Celju, to pa tem bolj, ker so se udeležili izgredov v Ptujju naš trgovec Kupnik, nadalje notarjevi pisarji in tudi zdravnik dr. Kadiunik ter še mnogo drugih. Za Celje pa so poslali večjo krdelo razgrajacev. Že cel teden je dr. Kadiunik beračil v gostilni Werbnik ter nabral precejšnjo svotico, kajti v Celje se je peljalo 15 junakov, katerim je bilo treba podpore za to bojno ekspedicijo v varstvo celjskega nemštva. Med konjiškimi „Lanzknehti“ so bili notarjevi in dr. Ledererjevi pisarji, ključavničarja Brezovnika pomočniki več Lavričevih delavcev iz tovarne in še več drugih. Dva sta se vrnila že iz Poljčan.

Slovenci v trgu in okolici živeči pomisiite, komu nosite svoj denar, ako zahajate v trgovine, gostilne in pisarne onih, katerih uslužbenci se udeležujejo sovražnih, dejanskih napadov na življenje in imetje Slovencev. Če se prav ti trgovci itd. delajo vam prijazne in

se vam v obraz laskajo, kako je to, da se njih pomočniki vozijo v Celje in v Ptuj, da tam ves in Slovence sploh sramote, pretepajo in napadajo, da vas in ves slovenski narod po vseh svojih listih brez razlike blate in grdiyo kakor divjake. Temu mora biti konec. Kakor en mož vstanimo vzdramimo se, združimo se proti našemu sovražniku. Kmetje, okoličani pokazimo, da so konjiški trgovci, gostilničarji in obrtniki odvisni od Slovencev, pokazimo dejanski, da konjiški nemškutarji ne morejo živeti samo od samih sebe, ker jih je premalo.

Slovenci imamo dve slovenski trgovini, to je Martin Ogorevčeva in Simon Hrepevnikova, svojo gostilno imamo v „Narodnem domu“, kjer je poskrbljeno tudi za voznike. Držimo se narodnih podjetij. Proč od naših sovražnikov, bodi geslo vsakega Slovenca!

— **Iz Konjic.** Odborniki, pododorniki „Narodne stranke“ in „Kmečke zveze“ pogovorite se kedaj bi bilo umestno sklicati protestni shod proti tolovajstvu, ki se dogajajo na Slovincih. V takih slučajih bodimo edini tu se gre za skupne interese Slovencev.

— **Slovenski ulom** dosledno imenujejo nemškutarski listi zborovanje družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj. Tega shoda se je vdeležilo par stotin mirnih ljudi, da se posvetujejo o društvenih stvarih. In to je ulom na nemško mesto, stoječe na slovenskih tleh in živeče od slovenske okolice! To je bil baže slovenski napad na spodnještajersko nemštvo, katero ga je z „oklopljeno pestjo“ odbilo! Kaj pa, ko živitelji, hranitelji in vzdrževalci Ptuj, slovenski okoličani prihajajo v trumah v to „nemško“ mesto, da si tam nakupijo svoje potrebščine in s svojim denarjem polnijo žepe onih, ki so je 12. in 13. t. m. z „oklopljeno pestjo“ nabili, ali niso ti ob takih prilikah tudi napadalci in rušitelji ptujskega nemštva? Denar vaš jemljejo in živijo od vas, ko pa pridete na mirno posvetovanje v Ptuj, ste napadalci, katere z železno pestjo pobijajo! Zapomnite si to in izvajte posledice, ko bodo ti „gostoljubni“ in vaših kronični potrebni ptujski kramarji prihajali k vam na sejme. Vrnite jim milo za drago in recite jim, naj svoje blago prodajajo svojim bratcem z „oklopljeno pestjo“!

— **Nemškutarska resničoljubnost nad vse!** „Tagespost“ od 21. t. m. opisuje izgrede proti Slovincem v Mariboru dne 19. t. m. ter pravi: (mnogi) je snela s pomočjo lestev dolgo tablo slovensko-klerikalne Posojilnice ter jo razbila na tleh na neštete koščke. To je bilo vse v redu, godilo se je v obrambo spodnještaj. nemštva, nemške kulture itd. Nekaj podobnega se je zgodilo v Ljubljani o tem pa piše glasilo celjskih olikancev: „V Ljubljani vlada najbolj divja anarhija, katere posamični grozoti si niti v mrzličnih sanjah ne moreš naslikati. V četah korakajo ljubljanski „sansculotti“ (brezhlachniki) po ulicah oboroženi z dolgimi lestvami, katerih se brez strahu in popolnoma nemoteno poslužujejo, je prislanjajo na nemške hiše in snemajo nemške table ali je pa preslikajo...“ Kaka razlika je med Mariborom in Ljubljano? V Mariboru so to delali pač „nemški poulični politiki“, njih početje je bilo torej junaštvo, v Ljubljani so to delali slovenski „sansculotti“ zato so to grozodejstva anarhije. Nemškutarska doslednost.

— **Nemškim „gospodom akademikom“ enkrat za vselej.** Nek „gospod akademik“, v resnici menda eden tistih „Nemcev“, katere imenuje „vahrarica“ „Halbpelzer“, se v eni zadnjih

števil glasila celjskega magistrata na svoj „olikan“ način jezi, da slovenski akademiki nočejo s počestnimi razbijači imeti nobenih častnih afer. Prav je tako. Slovenski akademiki bi si samo omazali roke, ako bi se spuščali s takimi ljudmi v kake afere. Za take ljudi je edino-le preziranje in pa — državno pravdnštvo na mestu. S tem se bodo itak različni nemški „junaki“ v kratkem seznanili.

— **Iz Ljutomera.** Gospica Rajhova je nabrala v imenu samskega kluba na veselici pri g. Puconji na Cvenu v prid družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 20. t. m. znesek 5 K, kateri se je dal v društveni nabiralnik g. Puconje. Gospice, posnemajte!

— **C. kr. poljedelsko ministerstvo** dovolilo je poslovodji hmeljarskega društva v Žalcu, nadučitelju Anton Petričku v to svrhu polno ustanovo, da si ogleda in prouči mednarodno razstavo hmelja v Berlinu, katera se priredi od 10.—18. oktobra t. l.

— **Od Sv. Duha na Ostrem vrhu.** V nedeljo, dne 27. septembra t. l. ima Posojilnica Sv. Duh pri Lučanah svoj občni zbor, ki se bo vršil koj po službi božji v šolskem poslopju. Tega dne se obhaja otvoritev vodovoda. Ob pol 2. uri popoldne se blagoslovi kapela, izpod katere izvira voda. Po blagoslavljanju je tombola za uboge učence v gostilni „Pri Lipi“. Pri veselici igra domača godba. Že v soboto zvečer in pa tudi v nedeljo se bodo zažigali umetni ognji. Ker je vodovod že sam na sebi izborna naprava, velike važnosti v zdravstvenem in gospodarskem obziru npamo, da nas rodoljubi iz soseščine v velikem številu posetijo. Voda za novi vodovod se zbira iz dveh stodencev ter je napeljana k strojem, ki jo dvigajo 111 m visoko v glavni nabiralnik, od koder je napeljana v posamezne hiše. Upamo, da bo 27. septembra za Sv. Duh prava ljudska veselica. Kdor se za vodovod zanima, naj se obrne do voditelja podjetja nadučitelja A. Majcena.

— **Iz Žamenc.** Zadnji „Štajerc“, ki je poln nesramnih lažij in zavijanij piše med drugim: „Odlikovali so se zlasti nekateri smrkovi študenti, ki naj bi se raje bolje učili, da ne bi koštali starišem toliko denarja“. Naj pove „Štajerc“, katere študente misli, ali slovenske ali nemške? Vsi Slovenci, ki so bili zadnjič v Ptuj navzoči, gotovo znajo, da se tiče to očitanje ptujskih nemških buršov, ki širijo svojo nemško kulturo z metanjem gnilih jajc in s škropljenjem črnila; zatorej pač ni čuda, da smrdi ta nemška kultura Slovincem že od daleč. Zlasti so se odlikovali sledeči dični ptujski buršakarji: Bratanitsch, Vedernjak, Krišchan (pristna nemška imena) nadalje študenta Lakner in Kazimir, ki štejeta že precejšno število semestrov in slednjič Blanke. Stariši zadnjih dveh so trgovci, ki so že neštete groše sprejeli od Slovencev. Slovenci-odjemalci zapomnite si to, da Vas napadajo in sramote tudi taki ljudje, katerih očetje so z našim denarjem obogateli. Če jim bode te otegnili svojo pomoč ter jim obrnili hrbet, bodo kmalu krotki in pohlevni in vi in vaši sinovi bode te zopet varni življenja in imetja tudi v Ptuj.

— **Pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah** pojavilo se je v zadnjem času par pobalinov — mogoče da je eden ali drugi celo sivolos — ki skušajo na zavraten in skrajno podel način kratiti čast g. Francetu Kranjcu, c. kr. davčnemu kontrolorju. Skoraj ne mine številka „Marburgerice“, da bi ne bila v njej napisana nova laž o delovanju tpga moža. Namen tega pismarjenja je očitvidno tu ostuditi g. Kranjcu na eni strani bivanje pri Sv. Lenartu, na

drugi strani pa prepričati morebitno njegovo imenovanje davkarjem. Večkratni opomin različnim hujskačem, da naj nehajo, je bil brezuspešen. Zato je sklenilo nekaj tukajšnjih Slovencev sledeče sredstvo: Za vsak lažnjivi članek, ki bo obelodanjen o kakem tuk. slovenskem uradniku, naznani se en nemški uradnik njegovi predstojeci oblasti. Ovdabe ne bodo zahrbtni, marveč odkrite ter podpisane. Gradiva je dovolj — in izvrstnega! Škoda mogoče, če se pri tem zadene nedolžen, — a zahvaljevati se bo imel svojim „junaškim“ sobratom.

— **Iz Gornjega grada.** — Pri nas imamo že nekaj časa g. Grebenc za c. kr. okr. sodnika z naslovom svetnika. Svetnik bo kmalu postal, saj ima najtesnejšo zvezo z g. dekanom in kaplanom. Mož je sploh tako zavzet za svojo osebo, da ne ve niti več, kaj sme storiti in kaj ne. V lanskem slučaju pri gospe Fišer je bil obenem redar, priča in sodnik. Zahrumel je v hišo gospe Fišer in v prvem nadstropju razsajal nad nekim ubogim Italijanom, ki o vsem ničesar vedel ni. Kako je sunil staro gospo Fišer, smo že poročali. — Škodoželjni mož se vtika v reči, ki ga ničesar ne briga. Zadnjič je zasliševal priče o g. stražmojštru v zakonskih zadevah, o čemer sploh nima pravice. Vprašamo samo c. kr. okrožno sodišče, naj pogleda, kje ima shranjene iste zapisnike? — Uplival je toliko na orožniško oblast, da bo g. stražmešter, ki v Gornjem gradu uživa občno zaupanje, prestavljen drugam. Kako je postopal proti gospe Kozel, znano je vsem tržanom. Ali res misli g. Grebenc, da bo spravlil vse iz Gornjega grada, da bo tam samo on kraljeval?? Ali še ni dosti! G. Grebenc se meša tudi med služkinje. O, vruga! G. Goldu je naročil, da mora do 15. sept. odsloviti svoji služkinji, ker ste se mu zamerili, ko ste se preveč smejali med seboj, kakor je pač pri mladih ljudeh navada. In zato je šel se pritožiti pri g. Goldu v stanovanje. Zakaj ga g. Gold ni vrgel iz svojega stanovanja? — Na Turškem menda vladajo boljše razmere. — Ja, man wird alt und auch kindisch.

— **Sklad vprid obmejnim Slovincem.** „Slov. Gosp.“ ponovno poziva naša urednika, naj prekličeta trditve „Domovine“, da se iz sklada za obmejne Slovence plačujejo agitatorji za „Kmečko zvezo“. Čudimo se, da pri „Sl. G.“ niso razumeli našega odgovora „Slovincu“. Dajte ga še enkrat prečitati! Ali naj slednjič mi popravljamo izjave vaših ljudi, če niso resnične? Ali se ne smemo zanesti niti na trditve odličnih vaših vodij?

— **V izredni seji mestnega sveta ljubljanskega** dne 23. t. m. je dal župan Hribar na znanje, da je po zdravniški preiskavi dokazano, da sta bila Lunder in Adamič od zadej v hrbet vstreljena in da so tudi ostali ranjenci skoro brez izjeme od zadej zadeti. V mestnem muzeju se otvori posebna „soba 20. septembra“, v kateri bodo shranjeni trakovi z vencev, položenih na krste padlih žrtev; postavljen jima bo dostojen nagrobni spomenik, za katerega se bo nabiralo. — Župan je ostro obsodil skrajno pristransko in sovražno poročanje Tagespošte o ljubljanskih dogodkih. Koncem seje je bila sprejeta rezolucija, v kateri se izraza nemškemu meščanskemu časopisju, ki je brez izjeme namenoma lažnjivo in pristransko poročalo o dogodkih v Ljubljani, največje zaničevanje.

— **Nemška poročila o ljubljanskih dogodkih.** Kako zanesljiva in nepristranska so poročila o slovenskih tolovajstvih v Ljubljani, naj priča to-le: „Tagespost“ od 24. t. m. prinaša: „K demonstracijam. Juvelir g. Fr.

Meisetz nas prosi naj konstatujemo, da nikakor ni res, da je napala tolpa fantov gospoda Meisetza v njegovi trgovini ter da je zahtevala grozeč mu ključ njegovega stanovanja z namenom oropati stanovanje, v katerem je stnila veliko denarja in vrednosti.“ Taka izmišljena zločina se širijo v svet. „Tagespost“ je morala takoj svojo laž preklicati, ker je navedla celo ime „po Slovincih oropanega Nemca“, — Drugi listi pa ne navajajo imen ampak kar na slepo poročajo o tolovajstvih, ropih itd. dobro vedoč, da tako splošnih laži ne bo nikdo popravil. Mi slečemu človeku je pa to dovolj in vsakdo ve, kaka je poštenost teh nemških šmokov.

— **Velik protestni shod v Gradcu** nameravajo prirediti graški Nemci zaradi dogodkov v Ljubljani. Nemške surovosti v Ptuj, Mariboru in Celju bodo seveda slavili do neba. Ali bodo protestirali tudi proti onim Slovincem, ki z nakupovanjem in naročevanjem puste v mestu stotisoče slovenskega denarja?

— **Nemške surovine v češkem deželnem zboru.** Nemci so po celi Avstriji naravnost zdvijali. V češkem deželnem zboru so včeraj trgali pulte, kričali in razbijali ter tudi dejansko napadli Čehe. Nemška olika!

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— **„Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“** priredi dne 4. oktobra t. l. vinskotrgatev v „Skalni kleti“ pri Celju. Opozarjamo na to vse prijatelje društva.

— **„Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“** priredi v soboto 26. t. m. ob 8. uri zvečer odhodnico svojemu članu g. V. Wressniku v društvenih prostorih. Vabimo vse člane, da se udeležijo. V društvu se toči izboren Ljutomerčan.

— **Klub napr. slovenskih akademikov v Celju** ima svoj II. izvanredni občni zbor v ponedeljek dne 28. t. m. v knjižniški sobi celjske čitalnice ob 8. uri zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo odborovo; 2. poročilo veselice odseka; 3. slučajnosti.

— **Prostovoljna požarna bramba v Žalcu** priredi dne 4. vinotoka t. l. ob priliki blagoslovljenja nove parne brizgalnice in 25 letnice svojega obstanka veliko ljudsko slavnost na vrtu in v dvorani „Hotela Virant“ v Žalcu. Natančnejši spored objavimo prihodnjič.

— **Iz Mozirja.** Na občnem zboru podružnice Ciril-Medodove družbe Rečica-Nazarje-Mozirje je bil voljen sledeči odbor: gg. Anton Turnšek veletržec in veleposestnik Marija Nazarje, prvostanik; Rudolf Pevec, trgovec in posestnik, Mozirje, namestnik; Iv. Veit, Mozirje, J. Knaflič, nadučitelj, Gorica, Franc Bizjak, Rečica, blagajničarji, Drago Mayer, učitelj, Mozirje, tajnik; Anton Turnšek mlajši, trgovec in posestnik, Rečica, odbornik. Odbor nam je porok da bo podružnica vrlo delovala, saj se vsako leto pošiljajo lepi doneski družbi, a vkljub temu se nabira denar posebej ter v kratkem postane podružnica kot ustanovnik.

— **Zahvala.** Namesto venca na grob dr. Ipavca so darovali za „Sokola“ v Št. Jurju ob j. ž.: Dragotin Gobec, Podgrad v Istri 2 K, Cilka Gobec, Podgrad v Istri 2 K, Miha Gulin Jelšane v Istri 2 K, za kar izreka pripravljali odbor Št. Jurskega „Sokola“ najskrenejšo zahvalo.

— **Občni zbor „Narodne čitalnice“ v Hraštniku** dne 20. t. m. ni bil posebno dobro obiskan, kar ni v čast sicer zavednim Hraštničanom. Može, žene, čemu strah pred delodajalci? Če storite pri delu svojo dolžnost, kdo vam kaj more izven službe? Nihče! Upamo, da bo prihodnjič boljše.

— **Akad. fer. društvo „Bodočnost“** vabi na veselico z godbo, petjem, konfetijem itd., katero priredi povodom otvoritve svoje II. javne ljudske knjižnice pri Sv. Ani na Krembergu dne 27. t. m. v gostilniških prostorih gosp. Senekoviča. Začetek ob 3. uri popoldne.

Vstop vsakemu prost. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz poročila tajnika ter knjižničarja g. Miloša Roša posnamemo, da šteje Čitalnica koncem prvega upravnega leta 132 rednih članov, ki so si izposodili tekom leta 3978 knjig ter 2595 raznih časopisov; v poročilu blagajnika g. V. Šentjurca pa smo čuli, da je imelo društvo dohodkov 612 K 91 h, stroškov 579 K 96 h, torej preostanka 32 K 95 h. Obema poročevalcema se je izrekla zahvala.

Predsednikom za 2. društveno leto je bil zopet izvoljen g. nadučitelj Sorčan, odbornikom pa gg. Bevc, Majcen, Slokan, Roš Miloš, Šentjura, Urbajs, Urlep ter gđc. Pintarjeva, namestnika sta gg. Orožen F. ter Roškar, a pregledovalca gg. Kerše in Raker. Med stavljenimi nasveti je omeniti onega, da se postavi v Čitalnico nabiralnik za „Vrtec“ Ciril-Metodove družbe v Hrastniku, dalje predlog, ki se bo obravnaval najprej pri odborovi seji, da se spremeni Čitalnica v javno ljudsko knjižnico, dalje predlog rudarja g. Pikuša, da se skuša dobiti na Čitalnico poštni nabiralnik itd.

Zborovanja sta se udeležila med drugimi gosp. poslanec Ferd. Roš in g. Alojzij Trstenjak. Poslednji je kot odposlanec „Zveze nar. društev“ poročal v vrlo zanimivem govoru o čitalnicah, o njih početku, razvijanju in pomenu. Odobravanje koncem govora je pričalo, da je govor splošno ugajal. V imenu navzočih se je govorniku zahvalil g. Sorčan.

Čitalnici, ki je v prvem letu dosegla tako krasne uspehe, kličemo: Neustrašeno naprej po poti, ki vodi do gotove zmage!

Dopisi.

Župniku Bohancu v spominsko knjigo. Nedavno je prinesel „Slov. Gosp.“ novico, da je g. Janez Bohanec, župnik v Svetinjah, imenovan dekanom v Šmarju pri Jelšah. Neznatna je ta novica, za širšo javnost mogoče brezpomembna — toda mi Svetinčarji smo je željno pričakovali dolgo, dolgo, že od tedaj, ko je župnik Bohanec pokopal z imenovanjem gosp. Jurkoviča dekanom v Ljutomeru svoje najlepše upe in nade.

Pričakovali smo take novice in hrepeneli po njej — ne mogoče, ker smo želeli gospoda Janeza daleč proč, ampak ker mu iz srca privoščimo tako odlikovanje, ki si ga je zaslužil baje že davno. Žalibog, gospod Janez, so pri nas ljudje, ki tega nočejo verjeti, povrh tega pa še trde, da ste si šmarško dekanijo pridobili najbrž na isti način, kakor ste si po izjavi svojega duhovnega brata pridobili baje duhovno svetovalstvo z oskrbovanjem semeniških goric. Toda naj govorijo „zlobni“ jeziki, bolj jasno govorijo „nevenljive“ zasluge in „plodonošna“ delovanje gospoda Janeza.

Bil je odločen Slovenec, ki je obiskoval v Ormožu najbolj nacionalne nemške gostilne, za kar mu na tem mestu: vsa čast! Dasiravno je pa nosil v svojem srcu vso ljubezen do ljudstva, se je vendar sprl z vsakim posameznikom in danes razun njegovega „Hoflieferanta“, bivšega žnidarja in slavnoznanega eksmuzikanta Martineka, tam ob strani pa „Leibnjakerja“ ni nobenega človeka, ki bi želel njegovega nadaljnega pastirovanja v fari vseh svetnikov.

Da pokaže svojim miroljubnim župljanom svojo očetovsko skrb zanje, jih je v svojih nedeljskih pridigah, ki so mu dala za nje snov brezvestna hujskanja in obrekovanja njegovega zvestega sobojevnika in „geniusa“, ki je znan pod imenom črna Zefa — redno ozmerjal.

Bil je neomajen prijatelj c. kr. uradnikom in radi tega jih je „blagohotno“ ovajal na višjih mestih, seveda iz zgolj krščanske ljubezni. Občinski odbor mihalovski je bil polje njegove časti-

hlepnosti, ki je pa ni mogel nasiti, ker je imel sam dva trabanta, ki sta trobila na njegov komando. Radi tega se v zadnjem času odborovih sej ni udeleževal, če pa se jih je, je skušal odirati delovanje v prid občini z motivacijo, da se ga ne upošteva. In tako je bilo prav, gospod Janez! Puško v koruzo! Kdo bi delal z ljudmi, ki se nočejo ukloniti Vaši strankarski politiki in vaši brezmejni samopašnosti!

Uvidevši, da je občina mihalovska „zgubljena“, je iskal zavetja v krajnem šolskem svetu. Kot podnačelnik, ki je mesto obolelega načelnika vodil posle krajnega šolskega sveta, je bil gospod Janez na svojem mestu. Zlorabljal je svojo oblast, da zadovolji svojo osvetoželjnost napram šolskemu vodji, ki je bil edini član krajnega šolskega sveta, ki ni s sklonjeno glavo kimal venomer: da, tako je, gospod Janez!

Toda kljub temu je bil prijatelj šoli. In radi tega je delal z vsemi močmi na to, da se ne razširi šola v štirirazrednico, kar bi bila najnujnejša potreba — pač pa, da se dozida favrovžu nadstropje, čeravno ima Zefa dve sobi na razpolago.

Šola mu je bila trn v peti že od nekdaj — in ni se čuditi, da smo imeli tekom dveh let pet šolskih vodij.

Sapientni sat!

V slovo smo napisali te skromne vrste — in slavno občinstvo naj blagovoli presoditi — ali blagor nam Svetinčarjem, ki zgubimo takega dušnega pastirja, ali gorje Šmarčanom, ki dobe takega dekana!

Vam, gospod Janez pa: da se vidimo zopet!

Iz Središča. Nedavno je objavljalo naše bralno društvo „Edinost“ 25 letnico obstoja s koncertom, pri katerem je nastopila Serajnikova narodna godba in dosegla odlične uspehe. Sploh je v zadnjih tednih zaslovela naša mlada narodna godba daleč na okoli kot ena izmed najboljših na Spodnjem Štajerskem. Tudi za pevske točke se imamo zahvaliti g. Serajniku, ki je kot društven tajnik s priznanja vredno požrtvovalnostjo vodil vse priprave za koncert. Slavnostni govornik nam je na kratko orisal zgodovino bralnega društva; ni nam pa odgovoril na vprašanje, ki si ga mora postaviti vsakdo, ki govori o društvenem razvoju, namreč: kaj bi moralo društvo storiti in kaj bilahko storilo. Na to bi bil seveda jako nepovoljen odgovor in take resnice se navadno rado ne sliši, posebnost ob slavnostnih prilikah! Ni dovolj, da je društvo samo na papirju, da skliče enkrat na leto občni zbor in priredi letno eno ali dve predstavi. Tudi par časnikov ne pomaga nič, če jih — radi oddaljenosti društvenih prostorov — nihče ne čita! Naše bralno društvo ne dela izobraževalno, kakor je njegov namen, in zaradi tega nima tako, kakoršna je zdaj, nobenega pomena več! Časovna potreba in narodna navdušenost ga je ustanovila, njegovi voditelji pa so pozabili na tok časa in zdaj životari društvo v lepih spominih in ob paradah.

S tem pa nikakor ni rečeno, da je društvo nepotrebno. Nepotrebno je tako, kot je danes, ker ovira vse družabno življenje; mladim se boče dela in ker ga niso našli v „Edinosti“, so si ustanovili „Samski klub“ z bistveno istim namenom. Življensko silo in življensko nalogo pa dobi „Edinost“ le, če se prilagodi razmeram in potrebam časa, če si zastavi nov kulturen in socialen cilj.

Ne sme biti le shajališče maloštevilnih posameznikov, ampak postaviti se mora na najvišjo ljudsko podlago. Danes uspeva le izobražen narod. Z

znanjem prihaja v ljudstvo mišljenje, z mišljenjem pa važnost in moč. Vsega tega se ne doseže samo s časniki, ampak v prvi vrsti s knjižnico, ki naj bi bila javna in proti najmanjši odškodnini vsem dostopna. Res se ustanavlja že nad leto dni ljudska knjižnica, občina je dala v ta namen 200 K, a ustanovljena še vedno ni in kakor se sliši, bo vse drugo prej ko ljudska knjižnica. Skrbeti bi bilo za predavanja, tudi za strokovna in sledil bi naj jim vedno razgovor. K vsem tem naj bi prišla še zabava, vsaj vsak mesec en zabavni večer. To bi stalo precej požrtvovalnosti in truda. Zahtevati pa se sme in mora to od tistih, ki se dajo voliti v odbor. Prigone naj se še mlajše moči in v počitnicah dijaštvo! Predvsem pa je treba preosnove pravil in vsega ustroja. To naj bo naloga prihodnjega občnega zbora. Središče potrebuje društva, na katero bo lahko vsakdo ponosen!

Iz Rogatca. Pred nedavnim smo čitali v slovenskih časnikih o klasičnih besedah neke tukajšnje prodajalke, ki je tujcu, zahtevajočemu slovenskih razglednic, odgovorila, da leži Rogatec na Nemškem in da potemtakem ni treba slovenskih. In resnično kažejo tukajšnje razmere precej sličnosti z onimi Slovencev v rajhu. Slovenščina nima nobene veljave, govori se — izvzemši par Slovencev — izključno nemški, dasi je zmožen skoro vsak tudi slovenščine. Napisi so po vsem Rogatcu samo nemški, v obeh trafikah se silijo Südmarmkine vžigalice, a narodnih seveda ni v nobeni. Posebno sedaj o počitnicah, ko je doma nadebudna nemčurska mladina, ki v svoji nestrpljivosti in zagrizenosti stare še daleko presega, so se razmere precej poostrele. Hajlanje je na dnevnem redu, drugače tihi trg odmeva podnevi in ponoči od nemških pesmi, ki prihajajo iz junaških prs teh pristnih Germanov, pozdrav teh nadutih gospodkov proti rogaškim glavam je „heil“ in lepo je videti, kako se jim razvesele obrazi, ko začujejo to njihovo ljubljeno. In sedaj k dogodku, ki kaže v pravi luči tukajšnje razmere. Za veselico, ki jo priredi 20. t. m. klub slovenskih naprednih akademikov v Celju, se je poslalo tudi sem par lepakov in z dovoljenjem gospodarja hiše pribilo na „Slovenski posojilnici“ in na dotični hiši. A glej — lepaki, ki so se dopoldne pribili, se še isti dan zginili raz zidu. In kdo si je s tem junaškim činom pridobil nevenljive zasluge za rogaško nemčurstvo? Neki naduti fantek z imenom Franc B., osmošolec v Ptuj — kot pravi ime, pristna germanska kri — ki naj bi se raje brigal za svoje gimnazijske stvari kot da kaže na toli lep in olikan način svojo vzgojo, katero črpa v ptuškem „Studentenheimu“. Gotovo misli dotični gospodič, da si je s tem činom stekel veliko slavo; trebalo mu pa bude na sodnji dokazati, kaj se pravi poškodovati tuje imetje.

In kje leži vzrok, da se razmere tu ne zboljšajo, ampak da so, če ne slabejše, si vedno jednake? V prvi vrsti nemška šola in slovenščine nezmožni učitelji, potem nebrižnost starišev, ki pošiljajo svojo deco v to šolo

in jo pozneje, ako jo sploh še nadalje izobrazujejo, šolajo v nemških zavodih kakor „Studentenheimu“, popolno okupiranje vseh vplivnih služb z Nemci in nemčurji in slednjič velika odvisnost in deloma nebrižnost tukajšnjih Slovencev.

Naj bi predstoječe vrstice obrnile pozornost naših voditeljev na to zapuščeno gnezdece, razmere — dasi slabe — se dajo z nekoliko več pozornosti vendar obrniti na bolje. Zatorej bratje, na pomoč in tudi tu „vrmena Kranjcem bodo se zjasnila!“

Druge slovenske dežele.

— Cigani so se stopili na Rojcah tik Gorice. Bitka je bila tako huda, da so jih policaji komaj pomirili. 11 ciganov je težko ranjenih.

— Zaprlji so zaradi tatvine v Trstu 25 letnega sobnega slikarja Jož. Kranjca iz Črešnjevca.

— Velikanska želva se je ujela v mreže trgovca Zaudrija bl. Makrske. Tehta 100 kg. Prepeljali so jo na parniku Maroš v Reko, da jo javno razstavijo.

Svetovne vesti.

— Zrakoplovna vožnja. Zrakoplovec Gaudron namerava zadnje dni tega tedna poleteti z zrakoplovom „Mamnth“ iz Londona v Sibirijo. Gaudron upa, da bo zračno črto 3.200 km preletel v 48 urah.

— Kolera čedalje huje razsaja na Ruskem, predvsem v Petrogradu. Tam je zbolelo doslej na kolero nad 12 tisoč, umrlo pa 365 oseb. Na Avstrijsko se čez Galicijo ta kuga ne bo razširila, ker so meje zdravstveno dobro zastražene.

— Ogoljufani lurški romarji. Dunajski krščansko-socialni list „Reichspost“ se bridko pritožuje nad zadnjim romanjem v Lurd, katerega izjemoma ni aranžiral kak duhovnik temveč neki lajik, kateri je tudi sklenil oskubiti pobožne ovčice. Romarjem se je obljubilo, da se bodo vozili z brzovlaki, a vozili so še s slabo sestavljenimi osebni vlaki. Skrbelo se je zelo slabo za hrano in za stanovanja, še — duhovnega vodje ni bilo, ker se mu je menda premalo obljubilo za „trudapolno“ delo. In tako gre s temi tožbami naprej. Po našem mnenju se dotičnim ovčicam ne bi bilo treba pritoževati; za nebesa se že mora nekaj pretrpeti!

— 30 tisoč ubitih modrasov so izročili kmetje zadnjih 14 dni okrajnemu predstojniku v Glamoču (Bosna). Izplačal je okrog 4 tisoč kron nagrad.

— Petdesetletnico mašniškega posvečenja je obhajal v petek papež Pij X. Vendar pa so se slavnosti preložile na 16. novembra, ko poteče 24 let, kar je bil posvečen Jožef Sarto v škofa, to pa zategadelj, ker se obhaja 20 sept. obletnica, kar je bil konec papeževе države.

Proda se

posestvo v Savinski dolini, z lepim sadnim vrtom in vinsko trto ter dva velika vrta za setev in ena njiva. Pripravna je tudi za kacega rokodelca ali šiviljo, ker spada več vasi skupaj. Cena je 3600 kron. Polje je zelo rodovitno. — Ponudbe na: F. B. Nr. 8, poste restante, Celje. 534 1

RUDOLF HAVELKA

modna trgovina v Ptuj

priloroča p. n. občinstvu za jesen in zimo najnovejše blago za dame in gospode v raznih kvalitetah, kakor tudi raznovrstno platno za životno in posteljsko perilo. Nadalje nudi preproge, garniture, volnene in čipkaste zastore čevlje najboljšega izdelka za dame in gospode, dežnike, zavratnice, ovratnike, pletene in likane srajce, ter vsakovrstno drugo v manufakturno stroko spadajoče blago po primernih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

V nedeljo gremo k
Sevčnikarju na Lavo,
 da se razveselimo radi gostilničarjevega
 prihoda. Tedaj bode nam preskrbel vsako-
 vrstno pijačo, mrzla jedila in godbo.
 Vljudno vas vabi družina Sevčnikar.

Dobra gostilna

se da bolj izobraženi, oženjeni dvojici
 z malo obitelji, katera je nemškega in
 slovenskega jezika zmožna, ima veselje
 do gostilniške obrti in nekaj kavcije,
 pod jako ugodnimi pogoji na račun.
 Dopisi se naj pošljejo na lastnico
 gospo **Amalijo Rupnik**, nadučite-
 ljevo soprogo v Vitanju pri Celju.

530 2-2

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme
Zvezna knjigovoznica v Celju

510 Schillerjeva cesta 3. 3-3

Proda se

prostovoljno pod ugodnimi pogoji eno-
 nadstropna hiša v sredini žalskega trga.
 Več se izve v Žalcu št. 29. 497 3-3

Učenec

iz boljše hiše se sprejme
 v trgovino

Coklin & Radanovič
 v Krškem. 528 3-3

Sprejemem takoj

kleparskega pomočnika

ki je vajen samostojno delati ter zmožen
 slovenskega in nemškega jezika
Marija Sadnik poprej Janez Sadnik
 v Žalcu. 532 2-2

Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo
 lovkih pušk, za izdelovanje novih vložnih
 ovi za kroglice in drobnih svinec, za nasa-
 janje novih kopit. Dela po najnižjih cenah!
 Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno
 puško, naj zahteva najnovejši slovenski
 oenik, kateri se brezplačno dopošlje.

Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej.
 216 50-27

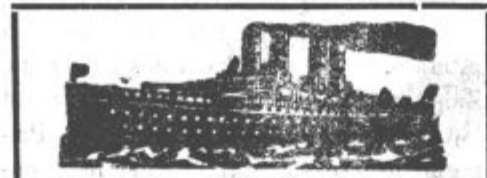
Hiša

na Teharjih se da v najem.

Hiša je prenovljena in obsega 2 sobi,
 kuhinjo, pralno kuhinjo, poleg je tudi
 lep vrt. — Jako pripravno za kakega
 penzionista.

Natančneje pove **Koželj** vulgo
Koštomaj v Bukovžlaku ter
J. Ravnihar, trgovec v Celju.

526 3-2

1-33

V Ameriko in Kanado

je najslužnejše in najbolj
 gotovo poivanje s

Kunard-progo

Odhod iz domačega pristanišča
Trsta: Ultonina 29. sept. Sla-
 vonija 13. oktobra. Panonija
 27. oktobra. Iz **Liverpola:**
 Lusitanija (največji in najlepši
 parnik sveta) 3./10. in 24./10.
 Mauretanijska 10./10.

Pojasnila in vozni listki se dobe pri
Andrej Odlasku, Ljubljana
 Slomškova ulica št. 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

ANTON KOLENC, Celje

Graška cesta 22 in Nar. dom.

Trgovina špecerijskega blaga ter deželnih
 pridelkov na debelo in drobno.

Kupčija in prodaja vsakovrstnih deželnih pri-
 delnih različnega sadja, svežega in suhega
 kakor: jabolke, kutne, bruske, črešnje, češnje,
 marelice, breskve, dren, orehe, kostanj, pravi
 in divji. Vsakovrstno žito kakor: pšenica, oves,
 rž, koruza, laneno seme, konopljeno seme,
 krompir, fižol, bob, grab, predivo, bučno zrnje,
 koruzno slamo od storžev. Nadalje: maline,
 jagode, suhe gobe, malinsko štupo, mravljične
 jajca, želod, vosek, maslo, mešane lase, smre-
 kovo, borovo, macesnovo seme, macesnovo gobo,
 bezgovo gobo, vsakovrstne cvetke in koronice
 raznih zemljišč kakor: tisoč rože, bezgovo
 cvetje, arnika, lipovo cvetje, sploh vse cvetke
 in koronice lepo posušene. Lepo pitano ku-
 rentino, kakor: piščance, race, gosi, kapune
 in purane. Za takojšnje pošiljatev vzamem vsako
 množino lepe pšenice. Kdor je kaj ima, naj
 se oglasi. 40 52-38

SINGERjeve šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah,
 katere lahko vse spoznate na tem
 znamenju.

500 4-3

Ne dajte se zapeljati po nazna-
 nilih katere nameravajo z nami-
 gavanjem na ime **SINGER** pro-
 dajati obrabljene stroje ali pa
 drugod izdelane stroje, ker mi
 ne oddajemo svojih strojev na
 prekupevalce ampak jih proda-
 jemo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za
 šivalne stroje

Celje, Kolodvorska ulica 8.

Med. U. dr. Ivan Turšič

vljudno naznanja, da se je naselil
 v Mariboru in da bode počeni z
 20. septembrom redno v svojem
 stanovanju Stolna ulica (Domgasse)
 I, I. dopoldne od 8.—II. ure in po-
 poldne od 2.—3. ure ordiniral.

493 3-3

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča direktno **kavo** kila po K 2.—, drugih vrst po
 importirano arabsko K 2-40, 2-80, 3-20, 3-60 itd.
 trikrat na teden **kavo** kila po K 2-80, 3-20 in 4.—. Fino
 svežo praženo **bučovo olje,** bučovo olje, **Ogrske salame,** svi-
 carski sir, vinski kis, **rađajnsko, statinsko kisló vodo, Galico,**
žveplo, rafijo in Bartelnovo klajno apno.

Premog s pečovniških jam. — Prodaja na drobno in
 v celih vozovih. 263 — 23

Sladšičar Karl Petriček v Celju

naznanja vsem svojim častitim odjemalcem iz
 Celja in okolice, da je danes svojo na novo po-
 pravljenno trgovino v Kolodvorski ulici št. 7
 odprl in vabi vljudno tja vse cenj. odjemalce.

Ako potrebujete

slamareznice,
 kotle za žganje,
 grozdne mline
 in stiskalnice,
 gnojnične sesalke,

peči vseh vrst tudi za šole predpisane in take
 za kurjavo z žaganjem, štedilnike, pralne

stroje, nagrobne križe in drugo v že-
 lezninarsko stroko spadajoče blago,

kakor tudi nepremočljive vozne

in komatne plahte

ter zajamčena

umetna gnojila,

kupujte le pri do-
 „ mači tvrdki „

„MERKUR“, P. Majdič Celje,

ki daje pojasnila in pošilja cenike in navodila z obratno pošto zastonj

Blasnikova in družinska pratika

se dobiva na drobno in debelo v Zvezni trgovini v Celju.

Poslano.

Ni res, da so meni Nemci trgovino tako zbili, da ne moram prodajati, res je pa, da so mi popolnoma pobili 3 table z napisi in okna na stanovanju, kar pa promet popolnoma nič ne ovira. Ker so moji napisi sedaj slabo čitljivi, prosim da se natanko pazi na trgovino z razbitimi tablami na voglu Graške in Rotovske ulice, ker to je prava slovenska trgovina, kjer se vse blago prav solidno in pošteno prodaja. Vzorce pošljem proti vrnitvi na vse strani franko in zastonj.

R. Stermecki, Celje

Trgovska hiša z manufakturnim blagom
na debelo in drobno.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER Žalec v Savinski dolini, Stajersko.

18 130-103

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

NOXIN

Najboljše mazilo za črevla

NOXIN

Dobiti je v vseh boljših trgovinah.

Glavni zastopnik za

Spodnje Štajersko

Zalag. Druškovič & Valenčak Slov.

Gradec. 20-20

Zavitke priporoča ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

POSJOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica uraduje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev ter ima sedaj nad 6 milijonov kron hranilnih vlog in nad 340.000 kron rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2%. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementsa. :::

Specijalna delavnica in pedobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajlnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji. :::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). :::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. :::

Izdelovanje pohištenih plošč iz različnih najbolj ldocih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude- lvanje napisov v iste. :::

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužajte se

79 48-35

južnoštajerske hranilnice

pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.**

da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v

ZVEZNA TRGOVINA CELJU

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

Velika zaloga svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobio, črnila, trgovskih in odjemalnih knjig, zavitkov, papirnatih vreč itd. itd.

Časovni predmeti: papirnati krožniki, servijete, konfeti, serpentine, lampijoni in dr.

TRGOVINA S PAPIRJEM, PISALNIM IN RISALNIM ORODJEM

LASTNA ZALOGA ŠOLSKIH ZVEZKOV IN RISANK

NAJVEČJA ZALOGA VSEH TISKOVIN ZA URADE IN PRIVATNIKE

CENIKI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

K seziji priporoča:
Lampijone,
Serpentine,
Korijandoli,
Karte za tombolo in
šaljivo pošto.

54 60

Moderno sukneno, volno svileno in perilno blago radi prevelike zaloge odslej po iznenadno nižanih cenah priporoča tvrdka

Karol Vanič ✻ Celje ✻ Narodni dom